

**Výročná správa o činnosti a hospodárení
neziskovej organizácie ŽIVOT Spišské Hanušovce
za rok 2016**

ŽIVOT - nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby

Starnutie a staroba sa čoraz viac dostávajú do centra pozornosti širokej verejnosti, najmä v posledných rokoch, pretože starších ľudí v populácii neustále pribúda. A nie je tomu tak len v zahraničí, ale aj u nás doma na Slovensku.

Motivácia a kladný vzťah k životu je základným predpokladom kvalitnejšieho prežívania staroby a nájdenia zmyslu života. Starší človek potrebuje pre svoj život dostatok motivácie, potrebuje tu byť pre niekoho a tiež efektívne a plnohodnotne využívať svoj voľný čas, aby mal pocit naplnenia svojho života. Potrebuje sa neustále uisťovať v tom, že to, čo robí, má zmysel a význam.

Najčastejšie je starnutie chápané ako postupujúce opotrebovanie, negatívne zmeny prejavujúce sa úbytkom energie, únavou, stagnáciou, funkčnými výpadkami až degeneráciou.

Každý človek si želá prežívať aktívnu starobu v dobrom psychickom a fyzickom zdraví, v tvorivej pohode a v dôstojnom prostredí s náležitou opatrovateľskou, zdravotnou a sociálnou starostlivosťou.

A preto je naším poslaním obdobie staroby a starnutia klientom v Domove sociálnych služieb a v Špecializovanom zariadení uľahčiť a naplňať ho zmysluplne využitím všetkých dostupných prostriedkov so zameraním sa na ich individuálne potreby.

Poskytované sociálne služby ŽIVOT, n.o. v Domove sociálnych služieb a v Špecializovanom zariadení

V Domove sociálnych služieb sa poskytovala sociálna služba 21 prijímateľom sociálnej služby a **v Špecializovanom zariadení** zameranom na Alzheimerovu chorobu, Parkinsonovu chorobu a demenciu rôzneho typu etiológie sa poskytovala sociálna služba 21 klientom, celkovo sa v roku 2016 celoročnou pobytovou formou poskytovali sociálne služby 42 klientom.

Najväčší záujem zo strany verejnosti bol o poskytnutie sociálnych služieb pre starších ľudí trpiacich stareckou demenciou, Parkinsonovým, a Alzheimerovým ochorením.

Klientom v Domove sociálnych služieb a v Špecializovanom zariadení boli okrem základnej opatrovateľskej starostlivosti a odbornej sociálnej starostlivosti klientom zabezpečované aj tieto iné činnosti sociálnej služby: rehabilitačná starostlivosť, manikúra, pedikúra, strihanie, prepravná služba s doprovodom zdravotnej sestry na lekárske vyšetrenie, zabezpečenie TV, rádia,

iných elektrospotrebičov priamo na izbe, PC s pripojením na internet, kde si mohli klienti spríjemniť sociálnou rehabilitáciou svoj voľný čas, a mať elektronický kontakt so svojimi príbuznými, známymi priateľmi.

Rehabilitačná starostlivosť zabezpečovaná odborne spôsobilou osobou s praxou bola u klientov veľmi vítaná, realizovala sa každý týždeň a mala nesmierny význam u klientov najmä po operácii dolných i horných končatín, či u klientov s dlhodobými ťažkosťami chrbtice a pohybového ústrojenstva.

Pedikúra a manikúra klientov vychádzajúc z potrieb klientov zabezpečovaná pravidelne v priebehu celého kalendárneho mesiaca pedikérkou.

Pedikúra klientov v Domove sociálnych služieb a Špecializovaného zariadenia

Strihanie klientov podľa potrieb klientov, ktorí dbajú o svoj zovňajšok, chcú sa nielen pekne obliekať ale pritom aj vyzeráť, mať upravené vlasy na hlave je jedna z priorít ich kvality života.

Zdravotná starostlivosť bola klientom zabezpečovaná pravidelne obvodným lekárom a psychiatrickou návštevnou starostlivosťou priamo v Domove sociálnych služieb a v Špecializovanom zariadení počas celého roka a v závislosti od zdravotného stavu a individuálnych potrieb klientov.

Neodmysliteľnou súčasťou poskytovanej zdravotnej starostlivosti je **prepravná služba** vďaka 9-miestnemu špeciálne upravenému motorovému vozidlu so zdvíhacou plošinou sme bez ťažkostí a obmedzení mohli zabezpečiť doprovod klientov zdravotnou sestrou na rôzne odborné lekárske vyšetrenia odporúčané obvodným lekárom. Je to komfortnejší spôsob a jedna z podmienok kvality života u klientov.

Canisterapia u klientov ako súčasť sociálnej terapie realizovaná pod odborným vedením canisterapeuta v spolupráci s ergoterapeutom zariadenia, ktorý navštevoval klientov so psíkmi Adel a Kimy pravidelne každý mesiac.

Rôznymi aktivitami so psíkmi si klienti precvičovali jemnú motoriku horných končatín, hrubú motoriku, verbálnu i neverbálnu komunikáciu. Veľký význam má terapia (česanie psíka, hladkanie psíka), tréning pamäti vo forme pokynov pre psíkov, pri práci sa rozvíjajú, znovu nadobúdajú, prehľbujú vôľové vlastnosti, rozvíja sa tímovosť, napĺňa sa potreba niekde patriť, odpútava sa pozornosť od nepriaznivého zdravotného stavu. Klienti aktivity nevnímajú ako cvičenie, ale ako motiváciu, povzbudenie k činnosti, ako hru. Canisterapia pôsobí ako nenásilný, motivačný prvok, ktorý klientov príjemnou formou nenápadne núti k telesnej aktivite, ale je tiež aj odpočinkovým, terapeutickým prostriedkom na zvýšenie kvality ich života – vyvolať radosť a pohodu zo života.

Canisterapia s klientmi v Domove sociálnych služieb a v Špecializovanom zariadení

V Decembri 2016 si nezisková organizácia ŽIVOT Spišské Hanušovce podala Žiadosť na MPSVaR SR o poskytnutie dotácie na podporu rozvoja sociálnych služieb v zmysle § 2, písm. a) zákona NR SR č. 544/2010 Z.z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení zákona č.393/2012 Z.z. spojenej s vytvorením bezbariérového prostredia v areáli Domova sociálnych služieb a Špecializovaného zariadenia, aby všetci klienti bez výnimky a bez ohľadu na svoj telesný handicap, mohli realizovať voľnočasové aktivity aj v tomto priestore a nie prevažne vo vnútri zariadenia sociálnych služieb.

Zariadenie sociálnych služieb ŽIVOT, n.o. disponuje primeraným vonkajším prostredím, ktoré však v súčasnosti môžu využívať len plne mobilní klienti, čo je diskriminačné pre klientov s obmedzenou schopnosťou pohybu pohybujúcich sa pomocou chodítok, barlí, palíc, a pre klientov trvale pripútaných na invalidný vozík.

Denný stacionár Život, n.o. Palota 45

V Dennom stacionári Život, n.o. so sídlom v obci Palota č. 45, okres Medzilaborce sa poskytovala sociálna služba ambulantnou formou počas pracovného týždňa 30 klientom. Vďaka finančnému príspevku z MPSVaR SR na rok 2016 sme mohli zabezpečovať okrem stravovania, základného sociálneho poradenstva aj ďalšie činnosti sociálnej služby ako záujmovú činnosť a pracovnú terapiu rôznou formou. Uskutočnili sa odborné prednášky: psychológa, všeobecného lekára, príslušníkov policajného zboru – bezpečnosť na cestách, pravidlá cestnej premávky, príslušníkov požiarného zboru.

Kultúrno-spoločenské aktivity: oslava MDŽ a Dňa matiek, oslavy mája, sviatku sv. Mikuláša, pravidelná návšteva pravoslávnej a rímskokatolíckej cirkvi z príležitostí slávania cirkevných sviatkov v roku, v rámci dobrej spolupráce s obcou Palota sa podarilo zrealizovať aj celodenné výlety: do Bardejovských kúpeľov, do kúpeľov v Červenom Kláštore, do neďalekého Poľska - Radoszyce.

Z dôvodu nesplnenia požiadaviek vyplývajúcich z vyhlášky vydanéj MZ SR č. 210/2016 Z.z. ktorou sa menila a doplnila vyhláška MZ SR č. 259/2008 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné vybavenie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia sme ukončili poskytovanie sociálnej služby 30 klientom v **Dennom stacionári Život, n.o. Palota č. 45, 068 01 Medzilaborce ku dňu 31.12.2016.**

Privítanie Nového roka 2017 s klientmi Denného stacionára a klientmi Domova sociálnych služieb ŽIVOT, n.o. podľa juliánskeho kalendára

klienti Denného stacionára - spoločné stretnutie z príležitosti Májových osláv

klienti Denného stacionára Život, n.o. - spoločné stretnutie z príležitosti Májových osláv

Priestorové zmeny v rámci interiéru a exteriéru Domova sociálnych služieb a Špecializovaného zariadenia

V priebehu roka 2016 sa nám opäť podarilo zefektívniť a zveľaďiť priestory zariadenia: zakúpili sme 1 ks profesionálnej umývačky riadu do kuchyne, spoločne s príslušenstvom a nadstavcom, zmäkčovačom vody, ktorá jednoznačne uľahčila prácu kuchárkam a pomocným kuchárkam na stravovacom úseku pri zabezpečení čistoty bežne používaného kuchynského riadu a kuchynského náradia pre klientov, i pre zamestnancov.

Ďalej sme zakúpili 1 ks profesionálneho opatrovateľského lôžka spolu s antidekubitným matracom pre klienta s vyššou hmotnosťou, ktorý nám zabezpečil lepšiu manipuláciu s klientom v rámci polohovania klienta a vytvoril mu zároveň komfortné životné podmienky.

V mesiaci Október 2016 sa tiež zrealizovali stavebné úpravy a vymuroval sa priestor pre kontajnery na komunálny odpad umiestnené v zadnej časti areálu

zariadenia, tak aby bola spevná plocha, po ktorej sa presúvajú kontajnery na zber komunálneho odpadu, a aby sa splnili hygienické štandardy s nakladaním odpadu.

Od Augusta do konca Novembra 2016 sa zrealizovali stavebné práce na prízemí zariadenia, kde sa nachádza jedáleň pre klientov, a to najmä za účelom rozšírenia pôvodnej jedálenskej časti a denného priestoru pre klientov vytvorením zimnej záhrady. Zlepšili sa priestorové podmienky pre všetkých klientov, jedáleň sa stala priestrannou, umožňuje voľnejší pohyb nielen pohybovo mobilným klientom, ale predovšetkým plynulý pohyb imobilným klientom. Neodmysliteľnou je aj pestrosť kultúrno-spoločenských aktivít, ktoré sa vďaka tomu dajú zrealizovať s klientmi bez ťažkostí a obmedzovania, či počtu prítomných klientov v jedálni.

Profesionálne polohovateľné lôžko s antidekubitným matracom

Umývačka riadu s nadstavcom - kuchyňa

Vymurovanie priestoru na kontajnery

Rozšírenie jedálne a denného priestoru pre klientov – zimná záhrada

Vonkajší areál - zimná záhrada a kaplnka zasvätená Matke Ustavičnej pomoci

Personálne zastúpenie zamestnancov Domova sociálnych služieb a Špecializovaného zariadenia

V I. polovici roka 2016 došlo k zmene na poste predsedníčky Správnej rady neziskovej organizácie ŽIVOT Spišské Hanušovce, kedy doterajšiu predsedníčku PhDr. Dagmar Hučkovú, ktorá požiadala o uvoľnenie z tejto funkcie z pracovných dôvodov, nahradila členmi Správnej rady zvolená nová predsedníčka pani Vlasta Morozová a to s účinnosťou od 17.05.2017.

V rámci novej Organizačnej štruktúry platnej od 01.02.2016 sa vytvorili tieto tímy:

Riaditeľ – 1

Tím Návrat v Domove sociálnych služieb v tomto personálnom zastúpení:

Vedúci tímov-sociálny pracovník – 1

Sociálny pracovník – koordinátor tímu - 1

Sestra v ZSS – 1

Ergoterapeut – 2

Opatrovateľka – 6

Upratovačka-práčka – 1

Údržbár -vodič – 1

Špecializované zariadenie zamerané na Alzheimerovu chorobu, Parkinsonovu chorobu a demenciu rôzneho typu etiológie tvorí **tím Nezábudka** v tomto personálnom zastúpení:

Sociálny pracovník – koordinátor tímu – 1

Zdravotný asistent – 1

Ergoterapeut – 1

Opatrovateľka – 4

Upratovačka – 1

Údržbár - vodič – 1

Ekonomicko-prevádzkový tím a tím stravovania v tomto personálnom zastúpení:

Administratívny pracovník – 3

Kuchárka – 2

Pomocná kuchárka – 2

Hospodár – 1

Prepravná služba:

Vodič – 1

Denný stacionár Život, n.o. Palota č. 45, 068 01 Medzilaborce:

Sociálny pracovník – 1

Opatrovateľka – 1

Ergoterapeut – 2

Počet novovytvorených pracovných miest od Februára 2016 sa vytvorili tieto nové pracovné miesta:

- 2 pracovné miesta na pracovnú pozíciu administratívny pracovník obsadené 2 ženami,
- 1 pracovné miesto na pracovnú pozíciu vedúci tímov- sociálny pracovník obsadené 1 mužom.

Celkový počet zamestnancov bol spolu 36.

Vytvorením multidisciplinárnych tímov sa zefektívnila vzájomná komunikácia a spolupráca medzi jednotlivými zamestnancami, zmenil sa prístup ku klientovi ako objektu poskytovanej sociálnej služby a zároveň aj spôsob riešenia problémových situácií u klientov, tak aby bola zachovaná ich sloboda a ľudská dôstojnosť.

Vzdelávanie zamestnancov Domova sociálnych služieb a Špecializovaného zariadenia počas roka 2016

Od Apríla 2016 prebiehalo vzdelávanie zamestnancov pod lektorským vedením Mgr. Danky Petrufovej z LUDANA – vzdelávanie dospelých, Prešov na aktuálnu tému: **Aktivizácia seniorov v zariadeniach sociálnych služieb a nefarmakologická terapia demencie.** Obsahom vzdelávacieho programu, ktorého sa zúčastnili riaditeľka, vedúci tímov- sociálny pracovník sociálni pracovníci-koordinátori tímov, ergoterapeut, zdravotná sestra, zdravotný asistent, opatrovateľky, bola staroba, najčastejšie psychické ochorenia s dôrazom na demenciu s ACH, komunikácia s klientom s demenciou, práca s rodinou klienta s demenciou, zvládanie problémového správania klientov, psychomotorické–koncentračné cvičenia, ako forma aktivizácie klientov s demenciou, kognitívny tréning, reminiscencia – využitie spomienok v práci s klientmi, určite to prispelo k lepšiemu porozumeniu a pochopeniu klientov s demenciou, s ACH, zvládnutiu

adaptačných zmien súvisiacich so starnutím a starobou, a vedeniu k väčšej samostatnosti, k sebestačnosti a nezávislosti klientov od pomoci druhých osôb.

V mesiaci November 2016 3P – Projekt, n.o. s odborom sociálnym PSK pod záštitou vedúcej odboru PhDr. Margity Poptrajanovski zorganizovalo dvojdnové vzdelávacie podujatie pod lektorským vedením Mgr. Márie Wirth, PhD. - Validácia podľa Naomi Feil, ktoré bolo zamerané na účinné a osvedčené prístupy k ľuďom s demenciou. Zúčastnili sa ho sociálny pracovník – koordinátor tímu Nezábudka (Špecializované zariadenie) Bc. Eva Neupauerová a ergoterapeut Mgr. Alžbeta Krempaská.

V súvislosti s legislatívnymi zmenami platnými od 18.04.2016 v zákone o verejnom obstarávaní č. 343/2015 Z.z. sme sa zúčastnili na odbornom seminári s názvom Zákon o verejnom obstarávaní v praxi organizácií verejnej správy, konanom dňa 09.12.2016 zúčastnila sa ho riaditeľka ŽIVOT, n.o. PhDr. Jana Sotáková.

Vzdelávanie zamestnancov - Tatranská Lomnica 26.10. - 28.10. 2016

Spolupráca s verejnými a štátnymi inštitúciami

Prostredníctvom Dohody č.15/§52a/2016/ŠR uzatvorenej dňa 27.04.2016 s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok bola opäť vykonávaná aktivačná činnosť formou dobrovoľníckej služby, 2 UoZ a to na pracovnej pozícii 1 opatrovateľka a 1 administratívny pracovník, v období 6 mesiacov **od 02.05.2016 – 31.10.2016.**

V rámci Dohody č. 41/§51a/2015/ŠR uzatvorenej dňa 27.10.2015 s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok na poskytnutie príspevku na podporu vytvorenia pracovného miesta v prvom pravidelne platenom zamestnaní na pracovnej pozícii zdravotný asistent, po dobu 18 mesiacov, v čase od 01.11.2015 – do 30.4.2017 na stala zmena, ukončenie pracovného pomeru na základe vlastnej žiadosti zamestnankyne ku dňu 29.11.2016 z príležitosti pracovnej ponuky v zahraničí.

Pevne veríme, že nadobudnuté pracovné skúsenosti UoZ využijú naďalej pri uplatnení sa na pracovnom trhu v rámci regiónu Zamaguria.

Hlavné kultúrno-spoločenské aktivity s prijímateľmi sociálnych služieb realizované počas celého roka 2016

Veľmi dobrá spolupráca prebiehala so Základnou školou s Materskou školou Spišské Hanušovce a so Základnou umeleckou školou Spišské Hanušovce pri organizovaní kultúrnych podujatí pre klientov a budovaním medzigeneračných vzťahov prispelo k účasti klientov na karnevale žiakov v Základnej škole, na fašiangovom popoludní, veľkonočnom vystúpení detí z Materskej školy, vystúpení detí z MŠ z príležitostí MDŽ, Dňa matiek, v mesiaci Október z úcty k starším, vianočný koncert žiakov z miestnej ZUŠ, ale i MŠ, betlehemske vystúpenie žiakov zo ZŠ Spišské Hanušovce, ktorými vždy potešili srdcia všetkých klientov. Z dôvodu zachovania a rešpektovania ochrany osobných údajov žiakov Základnej školy s Materskou školou a Základnou umeleckou školou nemôžeme zverejniť fotodokumentáciu z vyššie uvedených kultúrnych podujatí.

V rámci komunikácie s najbližšími klientov sa konali stretnutia s príbuznými klientov, narodeninové oslavy s klientmi, pečenie a príprava jednoduchých slaných i sladkých jedál, pečenie veľkonočných koláčikov, medovníkov a vianočného pečiva s klientmi alebo iných sviatočných chvíľ v kuchynke na prízemí.

Návšteva prírodných, kultúrnych i historických pamiatok v blízkom okolí, organizovanie spoločných výletov pre klientov napr. návšteva Pieninského národného parku, Múzea ľudovej architektúry v Lendaku, kaštieľ a Strážky, kaštieľ a Betliar, ZOO v Spišskej Novej Vsi, Kláštora redemptoristov v Podolínci, pútnického miesta Litmanová, Hraničného pri poľskej hranici, kde sa nachádza drevený kostol, návšteva kostola sv. Kataríny v Nižných Šromovciach, obce Veľká Franková - kostol sv. Mikuláša, obce Malá Franková - kostol sv. Jozefa, účasť na 6. ročníku regionálnej súťaže v sociálnych službách Krídla túžby na Spišskom salaši, účasť na koncerte – Integrácia seniorov 2016 v Mestskej hale

Poprad. Zopakovaná bola aj návšteva Infocentra s expozíciami prírody z Pienin Spišskej Starej Vsi, a prínosná bola aj prednáška lesná zver v Zamagurí vedená MUDr. Igorom Kostkom – členom Poľovníckeho zväzu Spišské Hanušovce. V rámci udržiavania fyzickej kondície klientov boli časté výlety do neďalekej prírody Podgiblik, taktiež zber húb s klientmi v obci Osturňa. V rámci spolupráce sa uskutočnila i návšteva klientov ZpS a Špecializovaného zariadenia vo Spišskom Štvrtku, aj návšteva klientov z Centra sociálnych služieb v Ľubici.

Tréning pamäte s klientmi v mesiaci Marec sme sa aktívne zapojili do Týždňa mozgu v rámci SR organizovanom Slovenskou Alzheimerovou spoločnosťou, a v spolupráci so Zariadením sociálnych služieb Jasoň Spišská Stará ves sa v ŽIVOT, n.o. uskutočnili cvičenia na rôzne zaujímavé témy.

Voľno-časové a športové aktivity s klientmi spoločné opekačky s klientmi, varenie guláša i slivkového lekváru s klientmi vonku v areáli zariadenia, zorganizovanie Športového dňa spoločne so zariadením sociálnych služieb Jasoň zo Spišskej Starej Vsi.

Duchovná starostlivosť každé dva týždne pravidelne sa konajúca sv. omša a sv. spoveď podľa potrieb klientov priamo v zariadení v priestoroch jedálne. Pri veľkonočných a vianočných sviatkoch, významných duchovných sviatkoch v priebehu roka 2016 sa klienti zúčastňovali sv. omši aj v miestnom kostole sv. Ondreja v Spišských Hanušovciach, čím sa prirodzeným spôsobom integrovali do duchovného života farnosti. Zorganizovala sa odpustová sv. omša z príležitosti sviatku Matky ustavičnej pomoci, ktorej je zasvätená kaplnka nachádzajúca sa v areáli zariadenia a klienti sa zúčastnili pomazania chorých v kostole sv. Antona Pustovníka v Červenom Kláštore. A práve vďaka, veľmi dobrej spolupráci s farnosťou a pánom farárom vdp. PhDr. Ondrejom Želonkom sa klienti zúčastnili aj organizovaných celodenných výletov, kde navštívili významné duchovné miesta na Orave i v Zakopanem v Poľsku.

Slúženie sv. omše a sv. prijímanie v Domove sociálnych služieb a v Špecializovanom zariadení

Fotogaléria zrealizovaných kultúrno-spoločenských aktivít s klientmi

Oslava narodenín s klientami v Domove sociálnych služieb a v Špecializovanom zariadení

Medzinárodný deň žien klientky a zamestnankyne obdarované kvetom

Reminiscencia – život na dedine v minulom storočí Krídla túžby Spišský salaš

Pracovná terapia -navíjanie klbok na tkáčske krosná a sadenie kvetov v exteriéri zariadenia

**Týždeň mozgu s klientami v ŽIVOT, n.o. a v Zariadení sociálnych služieb Jasoň
Marec 2016**

Prednáška – liečivé rastliny v Zamagurí

Prednáška lesná zver v Zamagurí

Návšteva Kaštieľa Betliar

Podolíneec Kláštor redemptoristov

Návšteva Múzea ľudovej architektúry v Lendaku

Návšteva Litmanovej - hora Zvir

Mikuláš v Domove sociálnych služieb a v Špecializovanom zariadení

Podgiblík - výlet do prírody a posedenie vonku v areáli Domova sociálnych služieb

Tréning pamäte s klientmi Špecializovaného zariadenia v areáli zariadenia

**Návšteva klientov Zariadenia pre seniorov a Špecializovaného zariadenia
vo Spišskom Štvrtku**

**Varenie slivkového lekváru spoločne s klientmi a zamestnancami v Zariadení
sociálnych služieb Jasoň Spišská Stará Ves a Domova sociálnych služieb sv. Jána
z Boha v Spišskom Podhradí**

Zdobenie lineckého pečiva

Príprava bublaniny pre klientov v kuchynke

Tímová spolupráca má svoje významné miesto pri budovaní podmienok kvality života pre všetkých klientov Domova sociálnych služieb a Špecializovaného zariadenia, ktorým pri realizovaní ich každodenných individuálnych potrieb, nie sú kladené žiadne bariéry, ale naopak žijú si v prirodzenom prostredí miestnej i širšej komunity, ktorej sú samozrejmosťou súčasťou.

Na záver:

„Každý z nás má moc dať šťastie..., načúvajúce ucho, pozerajúce oko, vystretú ruku.“

Pam Brownová

V Spišských Hanušovciach , dňa: 17.05.2017

spracovala: PhDr. Jana Sotáková
riaditeľka ŽIVOT, n.o.
Spišské Hanušovce